

мовного ландшафту в Україні”. Після перерви були заслухані доповіді учасників із Пряшева, які також викликали інтерес і жваву дискусію: *Яни Беланової* „Образ Богдана Хмельницького в романі та у фільмі „Огнем і мечем””; *Надії Ганудельової* „Специфіка перекладу музичних термінів у компаративному словацько-українському аспекті”; *Івани Джундолової* „Ідентифікація (самоідентифікація) та її пошуки в сучасних східнослов’янських літературах в порівнянні зі словацькою літературою”; *Валерії Юричкової* „Кітч у мистецтві або мистецтво кітчу в українській літературі 20 століття”; *Адріани Амір* „Переклади Василя Стефаника в словацькій літературі (переклад Юрія Андрічіка з оглядом на специфіку творчості В. Стефаника)”.

Професійне знайомство та цікаве спілкування учасники конференції продовжили під час урочистої вечері, гостинно організованої господарями — працівниками кафедри україністики Інституту русистики, україністики та славістики філософського факультету Пряшівського університету. Матеріали доповідей конференції заплановано опублікувати у рецензованому науковому збірнику.

Лариса Кислюк (м. Київ)

Larysa Kysliuk (Kyiv)

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE „SLOVAK-UKRAINIAN MUTUAL RELATIONS IN LANGUAGE, LITERATURE AND CULTURE”

Мовна мозаїка

СКАРБНИЦЯ — ЦЕ НЕ КАЗНА-ЩО

В усній формі офіційно-ділового мовлення почали досить активно використовувати слово **казна** пор.: *за рахунок державної казни, державна казна виснажена, привласнення мільярдів з державної казни* і под. Закріпленню цього слова, запозиченого через російське посередництво з тюркських мов, як фінансового терміна заважала його співзвучність з укр. **казна** (утворилося внаслідок злиття слів **кат зна**), яке входить до низки прислівників та займенників на зразок **казна-де, казна-як, казна-хто, казна-що** тощо. Та основна причина неприйняття лексеми **казна** й похідної від неї лексеми **казначейство** українською літературною мовою полягає в тому, що маємо слово **скарбниця** з цілим словотвірним гніздом. Тож сучасне рос. **казна** та похідні від нього потрібно перекладати так: **казна** — **скарбниця**, **казначейство** — **державна скарбниця**, **казначей** — **скарбник**, **казначейський** — **скарбницький**, **казнохранилище** — **скарбівниця**, **государственный казначейский билет** — **білет державної скарбниці** (так писали навіть на радянських грошах). Крім того, **скарбниця** вживана в переносному значенні як «зосередження природних, культурних, духовних цінностей». Пор.: *Синоп спалено і сплюндровано. Щось із сорок мільйонів збитку. Туреччина вимагає, щоб ми їм сплатили, а в державній скарбниці — ані шеляга (З. Тулуб); Найбільше і найдорожче добро в кожного народу — це його мова, ота жива схованка людського духу, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя, і свої сподіванки (Панас Мирний).*

Олександр Пономарів